

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

Факультет іноземної філології
Історичний факультет

СХОДОЗНАВСТВО. АКТУАЛЬНІСТЬ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

*Тези доповідей
I Міжнародної науково-методичної конференції
20 березня 2020 р.*

Харків – 2020

УДК 81'243
ББК 81.2
С91

Укладачі: Н.В. Руда, Л.М. Ямпольська

Організаційний комітет конференції:

І.Ф. Прокопенко – академік НАПН України, доктор педагогічних наук, ректор (голова);

Ю.Д. Бойчук – доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи ХНПУ імені Г.С. Сковороди (заступник голови);

Хошіно Юічі – Другий секретар Посольства Японії в Україні (заступник голови).

Сходознавство. Актуальність та перспективи. Тези доповідей I Міжнародної науково-методичної конференції, 20 березня 2020р. – Х. : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2020. – 258 с.

Затверджено редакційно-видавничою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
Протокол № 4 від 15.06.2020р.

До збірника увійшли тези доповідей, присвячені проблемам східної філології, освіти та виховання, методики викладання сходознавчих дисциплін, перекладу, літературознавства, історії, економіки, політики, соціуму країн Сходу. Розраховано на наукових працівників, викладачів, аспірантів, студентів філологічних та історичних спеціальностей.

Видано за рахунок укладачів

©Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
© Н.В. Руда, Л.М. Ямпольська

століть.....	168
Чжан Чже. Натюрморт у сучасному китайському мистецтві: основні тенденції розвитку.....	170
Чупир Ю.В. Історія китайського цирку та його місце у сучасній світовій культурі.....	172

ІСТОРІЯ СХОДУ: ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ

Гишко Г.Б. Аналіз поєднання нових форм агресії у локальних конфліктах на Близькому Сході початку ХХІ століття.....	173
Гоков О.О. «Военно-статистическое исследование» и «военная разведка» Российской империи относительно Ирана во второй половине XIX в.: понятия и их наполнение.....	175
Кошовий С.А. Нові горизонти глобальної дипломатії на прикладі Китайської Народної Республіки.....	179
Мачарадзе В.В. «Революція троянд» у Грузії та її наслідки.....	181
Пилипчук Я.В. Кавказская Албания между хазарами и арабами.....	184
Пількевич В.О. Великий Китайський мур у списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.....	186
Потульницький Г.В. Причинки до історії мазепинської еміграції в контексті протистояння інтересів Франції та Росії в Криму у 1750-х рр.....	187
Сухобокова О.О. Початки формування української громади Зеленого Клину (1880-ті рр. – 1914 р.).....	189
Фалько С.А. Военна модернізація на Сході: поставки зброї з Європи і США в Азію у другій половині XIX – на початку ХХ ст.....	191
Ціватий В.Г. Концепт «Восток» и особенности внешней политики республики Индия (2018-2020 гг.): институциональный и историко-традиционный дискурсы.....	195
Ямпольська Л.М., Абдулкадер Ардалан Латіф Абдулкадер. Концепція джихаду в ісламській цивілізаційно-культурній традиції (теоретичний аналіз)..	197
Блажко Ю.Г. Шовковий шлях.....	200
Воронін Є.І. Особливості диктатури Ж.-Б. Бокасси в центральноафриканській Республіці (1966–1979 рр.).....	201
Ляшевська Г.І. Причини політики «сакоку» в Японії.....	203
Марченко В.С. Міжкорейське культурне співробітництво у врегулюванні корейської проблеми.....	205
Мельникова А.С. Радіо «Télévision Libre des Mille Collines» як інструмент міжнародної ворожнечі у Руанді 1994 року.....	207
Прочкарук Д.О. Діяльність ФАТХ під керівництвом Ясіра Арафата (1969-2004 рр.).....	209
Савченко Т.О. Восточное влияние на греческую архитектуру в период эллинизма.....	211
Сумцов Р.С. Кохімська битва 1944 р.....	212
Тарасенко О.В. Лев Ілліч Мечников – співзасновник Токійського університету.....	214
Хижняк І.А. Система военного управления Персидской империей в период правления Дария I.....	216
Цибульник В.В. Країни Магрибу в XV–XVI ст.....	217
Якібчук О.Ю. Перехід від османізму до тюркізму: ідеологічний аспект.....	219

ЕКОНОМІКА, ПОЛІТИКА, СОЦІУМ КРАЇН СХОДУ

Беззубенко А.В. Індія і США: шлях до стратегічного партнерства.....	220
Олійник О.М. Історичний розвиток права в Індії.....	222

1. Amnesty International. Human Rights in Republic of Rwanda. URL: <https://www.hrw.org/world-report/2019/country-chapters/rwanda> (дата звернення: 17.02.2020).
2. Cruvellier M. Le Tribunal des vaincus: Un Nuremberg pour le Rwanda? Paris: Calmann-Lévy. 2006. 270 p.
3. Dallaire R. Shake Hands with the Devil: The Failure of Humanity in Rwanda. London: Arrow, 2003. 562 p.
4. King D.C. Rwanda (Cultures of the World). New York: Benchmark Books, 2007. 275 p.
5. Kinzer S. A Thousand Hills: Rwanda's Rebirth and the Man Who Dreamed it. New Jersey: John Wiley & Sons, 2008. 380 p.
6. Rwanda's Kagame Sworn in // BBC News: Africa. 2000. № 4. P. 13–14.
7. Shyaka A. The Rwandan Conflict: Origin, Development, Exit Strategies / National Unity and Reconciliation Commission. Republic of Rwanda: SIDA, 2007. 45 p.
8. United Nations. International Residual Mechanism for Criminal Tribunals. URL: <http://unictr.irmct.org/en/news/ictr-expected-close-down-2015> (дата звернення: 02.02.2020).

ДІЯЛЬНІСТЬ ФАТХ ПІД КЕРІВНИЦТВОМ ЯСІРА АРАФАТА (1969-2004 РР.)

Прочкарук Дмитро Олександрович, студент I курсу магістратури історичного факультету

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

Науковий керівник: к.і.н., доц. Л.М. Ямпольська

ФАТХ (Рух за національне визволення Палестини) – ліва політична партія Палестинської автономії. Саме за Ясіра Арафата вона була головною провладною партією Палестини. Офіційним днем її заснування вважається 1 січня 1965 року, коли відбулася невдала спроба диверсії на Загальноізраїльському водогоні [1].

Завдання нашої доповіді: проаналізувати шлях становлення та розвитку ФАТХ як політичної партії Палестини, а також Ясіра Арафата як лідера цієї організації, з'ясувати еволюцію його поглядів (від ідеї знищення Держави Ізраїль до визнання права на її існування).

ФАТХ став домінуючою організацією після Шестиденної війни в 1967 році. ФАТХ приєднався до Організації визволення Палестини (ОВП) у 1967 році та отримав 33 із 105 місць у Виконавчому комітеті ОВП. Ясір Арафат став Головою ОВП в 1969 році, після того, як посаду йому передав Яхья Хаммуда [2].

Першою серйозною операцією ФАТХ стала битва при Караме 21 березня 1968 року. У йорданському місті Караме знаходився штаб ФАТХ і табір палестинських біженців, воно стало об'єктом операції армії Ізраїлю. Операція була відповіддю ізраїльтян на постійні ракетні удари ФАТХ та інших повстанських загонів по Західному берегу Йордану. Про операцію було відомо заздалегідь: уряд Йорданії повідомив Арафата про масштабну військову підготовку Ізраїлю. Дізнавшись про це, частина повстанських загонів на чолі з Джорджем Хабашем «Народний фронт визволення Палестини» та розбита організація Наєфа Хаватмеха «Демократичний фронт визволення Палестини» вивели свої сили з містечка. Керівництво ФАТХ порадило йорданській армії вийти з містечка, за наказом Ясіра Арафата загони ФАТХ залишились для оборони. Йорданська армія повинна була прийти, коли настане найтяжчий етап битви та допомогти повстанцям [3].

У ніч на 21 березня Ізраїль атакував Караме важкою зброєю, бронетехнікою та винищувачами. ФАТХ тримався, дивуючи ізраїльських військових. Коли Армія оборони Ізраїлю активізувала свої основні сили, йорданська армія вступила в битву, змусивши ізраїльтян відступити, щоб уникнути повномасштабної війни. Наслідком битви стало 150

вбитих членів ФАТХ, а також 20 йорданських військових і 28 ізраїльтян. Незважаючи на більші втрати, ФАТХ заявив про свою перемогу [4].

Наприкінці 1960-х років напруженість між палестинцями та йорданським урядом відчутно зростає. Палестинські повстанці створили у Йорданії «державу в державі», контролювали кілька важливих стратегічних об'єктів. Після перемоги в битві при Караме ФАТХ та інші палестинські загони почали контролювати громадське життя в Йорданії. Вони встановлювали блокпости, публічно принижували йорданську поліцію, знущалися над жінками і стягували незаконні податки – все це Ясір Арафат або потурав, або ігнорував. Король Хусейн вважав це зростаючою загрозою суверенітету та безпеці королівства й намагався роззброїти ополчення. Однак, щоб уникнути військового протистояння з палестинцями, Хусейн звільнив кількох посадових осіб кабінету міністрів, включаючи деяких членів своєї родини та запропонував Ясіру Арафату стати віце-прем'єр-міністром Йорданії. Ясір Арафат відмовився, посилаючись на свою віру в необхідність створення палестинської держави з палестинським керівництвом [5].

У 1970 році уряд Йорданії перейшов до відновлення контролю над своєю територією, король Хусейн оголосив воєнний стан. До 25 вересня армія Йорданії досягла переваги, а через два дні Арафат і Хусейн домовилися про припинення вогню в Аммані. Армія Йорданії завдала важких втрат палестинцям: близько 3500 загиблих, включаючи мирних жителів. Після неодноразових порушень режиму припинення вогню як з боку ОВП, так і з боку армії Йорданії, Ясір Арафат закликав скинути короля Хусейна. Відповідаючи на погрози, у червні 1971 року Хусейн наказав своїм силам витіснити всі залишки палестинських повстанців. Ясір Арафат і низка його командирів, в тому числі Абу Іяд і Абу Джихад, були вимушені відступити на північ Йорданії. За допомогою Муніба Масрі, члена пропалестинського йорданського кабінету, та Фахда аль-Хомеймі, посла Саудівської Аравії в Йорданії, Арафату вдалося увійти в Сирію з майже 2 тис. своїх бійців. Однак, через ворожість відносин між Арафатом і сирійським президентом Хафезом аль-Асадом, палестинські бійці перетнули кордон з Ліваном, щоб приєднатися до сил ФАТХ у цій країні, де вони створили свій новий штаб [6].

15 листопада 1988 року Організація визволення Палестини проголосила незалежну державу Палестина. У виступах 13 і 14 грудня Ясір Арафат «відмовився від тероризму у всіх його формах, включаючи державний тероризм». Він прийняв Резолюцію Ради Безпеки ООН № 242 та право Ізраїлю «існувати в мирі та безпеці». Висловлювання Арафата отримали схвалення в адміністрації США, яка довго наполягала на цих заявах як на необхідній відправній точці для офіційних дискусій між США та ОВП. Ці заяви Ясіра Арафата вказували на відмову від одного з головних завдань ОВП – знищення Ізраїлю, як це було передбачено Палестинським національним пактом. 2 квітня 1989 року Ясір Арафат був обраний Центральною радою Палестинської національної ради, керівним органом Організації визволення Палестини, президентом проголошеної держави Палестина [7].

На початку 1990-х років Ясір Арафат і провідні діячі ФАТХ залучили ізраїльський уряд до низки таємних переговорів, які привели до угоди 1993 року в Осло. Угода закликала впровадити палестинське самоврядування у частинах Західного берегу Йордану та сектору Газа протягом п'ятирічного періоду разом із негайним припиненням і поступовим перенесенням ізраїльських поселень у цих районах. Домовленості дозволили сформувати палестинську поліцію з місцевих новобранців і палестинців за кордоном, щоб патрулювати райони автономії. Керівництво у різних галузях влади, включаючи освіту та культуру, соціально-економічний розвиток, пряме оподаткування і туризм було передане тимчасовому уряду Палестини. Обидві сторони домовились також про створення комітету, який би налагодив співпрацю та координацію, що стосуватиметься конкретних галузей економіки, включаючи комунальні послуги, промисловість, торгівлю та комунікації [8; 9].

До підписання угоди Ясір Арафат – як голова ОВП та її офіційний представник – підписав два листи про відмову від насильства та офіційне визнання Ізраїлю. Натомість прем'єр-міністр Іцхак Рабін від імені Ізраїлю офіційно визнав ОВП. Наступного року Я. Арафату та І. Рабіну разом із Шимоном Пересом було присуджено Нобелівську премію миру.

Таким чином, Ясір Арафат і ФАТХ пройшли довгий шлях боротьби за визнання незалежності Палестини, хоча не завжди методи досягнення можна назвати цивілізаційними. ФАТХ під керівництвом Ясіра Арафата на початку ставив за мету знищення Ізраїлю, але за кілька десятиліть відбулася еволюція поглядів: від знищення до примирення.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ І ЛІТЕРАТУРИ

1. Прохоров Д.П. Кто и как финансирует палестинских экстремистов. Спецслужбы Израиля. СПб.: «Нева» – М.: ОЛМА-ПРЕСС, 2002. С. 375-382. URL: <https://gazeta.rjews.net/prohorov.shtml> (дата обращения: 13.02.2020).
2. Скороход Ю.С. Арафат Ясир. Політична енциклопедія; редкол.: Ю. Левенець, Ю. Шаповал. К.: Парламентське видавництво, 2011. С. 36-37.
3. Головченко В.І. Арафат. Українська дипломатична енциклопедія: В 2-х т.; редкол.: Л.В. Губерський (голова) та ін. К.: Знання України, 2004. 760 с.
4. Ясир Арафат. URL: <https://www.peoples.ru/state/king/palestine/arafad/> (дата обращения: 15.02.2020).
5. Боровой Я.В. Человек с тысячью лиц. Ясир Арафат. М.: Терра, 2009. 283 с.
6. Мортон А. Клайн. Отличается ли ФАТАХ от ХАМАСа? URL: <http://www.evrey.com/site/object/arkhiv.php3?menu=515> (дата обращения: 14.02.2020).
7. ФАТХ проводит «съезд бригад» в Дамаске. URL: http://www.newsru.co.il/mideast/08mar2006/fatah_damascus.html (дата обращения: 13.02.2020).
8. Арафат приказал защищать израильтян. URL: <https://podrobnosti.ua/24160-arafat-prikazal-zaschischat-izraialtjan.html> (дата обращения: 16.02.2020).
9. Barry M. Rubin, Judith Colp Rubin. Yasir Arafat: a Political Biography. Oxford University Press, 2003. 354 p.

ВОСТОЧНОЕ ВЛИЯНИЕ НА ГРЕЧЕСКУЮ АРХИТЕКТУРУ В ПЕРИОД ЭЛЛИНИЗМА

Савченко Татьяна Алексеевна, студентка 3 курса
Харьковский национальный университет имени В.Н. Каразина
Научный руководитель: к.и.н., доц. О.А. Ручинская

В период эллинизма традиционный греческий уклад жизни начинает обретать новые черты. Восточное влияние становится более явным. Данный факт можно подтвердить с помощью анализа архитектурных сооружений, а также их элементов.

Цель исследования заключается в анализе греческих построек периода эллинизма, обнаружении в них тенденций, которые характерны для «восточного мира».

Новизна состоит в комплексном рассмотрении вопроса восточного влияния на деятельность греческих зодчих. Кроме того, оно базируется как на сведениях исторической науки, так и знаниях архитектурной сферы.

В работе использованы сравнительно-исторический, типологический методы. Кроме того, задействован метод архитектурного анализа.

Основу исследования составляют нарративные источники, труды греческих и римских авторов (Павсаний «Описание Эллады», Страбон «География», Геродот «История», Витрувий «Десять книг об архитектуре», Дж. Стюарт «Древности Афин»).

Сходознавство. Актуальність та перспективи. Тези доповідей
I Міжнародної науково-методичної конференції

Відповідальний за випуск: (Руда Н.В.)

Комп'ютерна верстка: Петрищева О.В.

Коректор: Коробкіна І.М.

Відповідальність за дотримання вимог академічної доброчесності несуть автори

Підписано до друку   Формат   Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman. Друк офсетний. Ум. друк. арк.
Обл.-вид. арк.   Зам №   Тираж   прим.   Ціна договірна.